

ÜSTÜN YETENEKLİ EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**EVALUATION OF TEACHERS' OPINIONS ON GIFTED TALENTED EDUCATION**Ümit YILDIRIM¹, Zehra UĞURCAN², Halil İbrahim EKEN³, Hale BAĞCE ÖZBAŞ⁴, Osman Tugay ŞAHİN⁵**Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri****Makale Bilgileri****Geliş Tarihi**

15.09.2023

Kabul Tarihi

28.10.2023

Anahtar KelimelerÜstün yetenek,
eğitim, öğretmen**Özet**

Dünyaya gelen her çocuğun eğitim alma ve gelişme hakkı vardır. Yetenekleri ne seviyede olursa olsun her çocuğun kendi potansiyelini geliştirecek eğitimi alması temel haklarından biridir. Bu bağlamda bakıldığında, üstün yetenekli çocuklar özel eğitim ihtiyacı olan bir grup olduğundan, onları ülkeye kazandırmak için onların yetenek ve becerilerini daha da geliştirecek özel programlara ihtiyaç vardır. Araştırmanın amacı, öğretmenlerin üstün yetenekli eğitimi hakkındaki görüşlerini değerlendirmek ve bu görüşlerin bazı demografik özelliklere göre değişip değişmediğini saptamaktır. Analiz sonuçları, öğretmenlerin yaş, medeni durum, görev yaptıkları okuldaki süre ve mesleki kıdem gibi bazı demografik değişkenlere göre üstün yetenekli eğitime ilişkin görüşlerinin benzer olduğunu göstermektedir. Ancak, cinsiyet ve eğitim durumu gibi faktörler bu görüşleri etkileyebilmektedir. Yüksek lisans mezunu öğretmenler, bu konudaki bilgilerini daha genişlettikleri ve muhtemelen daha derinlemesine inceledikleri için, üstün yetenekli eğitime daha olumlu yaklaşmaktadırlar. Öte yandan, kadın öğretmenlerin bu konuda daha olumlu bir yaklaşım sergilemeleri, toplumsal cinsiyet rolleri, beklentiler veya eğitimsel yaklaşımlar gibi çeşitli etkenlere bağlanabilir. Bu sonuçlara dayanarak, eğitim politikalarının üstün yetenekli eğitimi konusunda daha kapsamlı ve etkili bir yaklaşım benimsemesi önerilmektedir. Öğretmen eğitimi programlarında bu alana daha fazla vurgu yapılmalı, hizmet içi eğitimlerle öğretmenlerin bilgi ve becerileri güncellenmelidir. Ayrıca, cinsiyet temelli yaklaşımların neden olduğu potansiyel eşitsizlikleri belirlemek ve bu eşitsizlikleri gidermek için stratejiler geliştirmek önemlidir.

Article Info**Received**

15.09.2023

Accepted

28.10.2023

KeywordsGiftedness,
education, teacher**Abstract**

Every child born into the world has the right to education and development. It is one of the fundamental rights of every child, regardless of their abilities, to receive an education that will develop their potential. In this context, since gifted children are a group in need of special education, special programs are needed to further develop their talents and skills in order to integrate them into the country. The aim of the research is to evaluate teachers' opinions about gifted education and to determine whether these opinions change according to some demographic characteristics. The analysis results show that teachers' views on gifted education are similar according to some demographic variables such as age, marital status, time in the school they work in and professional seniority. However, factors such as gender and educational status may affect these views. Teachers with a master's degree have a more positive approach to gifted education, as they expand their knowledge on this subject and possibly examine it more deeply. On the other hand, the fact that female teachers have a more positive approach on this issue can be attributed to various factors such

¹ Halil İncalıcık Anadolu Lisesi, İstanbul, e-mail: umityildirim63@gmail.com, ORCID: 0009-0003-6173-8535 (Sorumlu Yazar)² İbn-i Sina MTAL, İstanbul, e-mail: zehraugurcanzehra1234@gmail.com, ORCID: 0009-0004-8602-1351³ İncirlibahçe Ortaokulu, İstanbul, e-mail: halilibrahimeken46@gmail.com, ORCID: 0009-0004-0349-6037⁴ Sancaktepe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İstanbul, e-mail: halebagceozbas@gmail.com, ORCID: 0009-0005-0372-6979⁵ Sancaktepe Ertuğrul Gazi İmam Hatip Ortaokulu, İstanbul, e-mail: osmantugays@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4441-0744

as gender roles, expectations or educational approaches. Based on these results, it is recommended that education policies adopt a more comprehensive and effective approach to gifted education.

1. GİRİŞ

Üstün yetenekli bireyler, sıra dışı kabiliyetlere sahip, inovatif ve kritik düşünceler üretebilen kişilerdir. Bu bireyler, karmaşık sorunları çözme kabiliyetine sahip, yüksek seviyede analiz yapabilen ve detaylı planlama yeteneği olan kişilerdir. Özgün fikirleriyle bilinirler, sıkça farklı ve derin sorularla meşguldürler. Hayal güçlerinin genişliği, farklı yaklaşımlarını belirgin kılar. Beklenmedik, sofistike yanıtlarla karşılaşmak onlar için sıradandır. Özgün perspektifleri ve hızla öğrendikleri bilgiyi hafızalarında saklama kapasiteleriyle dikkat çekerler (Altıntaş, 2009).

Üstün yetenekli bireylerin bu eşsiz kabiliyetleri, eğitimlerinin ne denli kritik olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bireylerin spesifik ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda, onların bilişsel düzeyine uygun aktivitelerin tasarlanması kaçınılmazdır. Bu perspektifte, üstün yetenekli veya üstün zekâlı bireyler için "zaten potansiyelleri yüksek, başarıya ulaşacaklardır" yaklaşımı terk edilmeli, bunun yerine yeteneklerini en üst düzeyde kullanmaları için sistemli bir eğitim almalıdırlar (Tortop, 2018).

1.1. Üstün Yeteneklilik

Özel kabiliyetleri olan kişileri tanımlamak için farklı kelimeler tercih edilmiştir. Halk arasında bu bireyler için akıllı, zeki gibi sıfatlar kullanılırken, bilimsel yazınlarda üstün zeka, zihinsel kapasite gibi ifadelerle tanımlanırlar (Enç, ve ark., 1981). A.B.D. Eğitim Bürosu, üstün yetenekli çocukları, yaşıtlarına kıyasla daha yüksek başarı kapasitesine sahip olanlar olarak nitelendirir. Bu bireylerin, özellikle akademik ve sanatsal yaratıcılık gibi alanlarda dikkat çekici başarılarla imza attıkları ve bu nedenle özelleştirilmiş eğitim programlarına ihtiyaç duydukları vurgulanır.

Üstün yetenekli bireyler, genel yetenek ya da belirli bir yetenekte nüfusun sadece %2'sinde bulunan eşsiz bir kapasiteye sahip olan kişilerdir. Bu çocuklar ve gençler, belirli konularda yaşıtlarının çok ötesinde bir başarı ve ilgi seviyesi gösterebilirler. Entelektüel ve sanatsal yaratıcılıkta sıra dışı performanslar sergileyebilir, aynı zamanda liderlik kapasiteleri ile de öne çıkabilirler. Bu sebeple, standart eğitim müfredatının dışında daha özel ve kapsamlı hizmetlere ihtiyaçları olabilir (Çatalbaş, 1998: 16,17).

1.2. Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi

Üstün yetenekli bireylerin eğitime dair hakları birçok uluslararası platformda ele alınan başlıca meselelerden biridir (Levent, 2011). Ülkelerin gelişiminde bu bireylerin eğitimi büyük bir rol oynamaktadır. Ülkeler için bu çocukların eğitim hakkı; demokratik ilkeler, sosyolojik faktörler, ekonomik durum, stratejik önem, pedagojik ve psikolojik yönleriyle değer taşımaktadır.

Bazı ülkeler, üstün yetenekli bireylerin potansiyellerini ortaya çıkarmak için uzun yıllardır çalışmalar yapmışken, Türkiye bu alanda diğerlerine göre daha yeni adımlar atmaktadır. Bu ülkelerde, özel eğitim programları ve modelleri geliştirilip hayata geçirilmiştir. Bilimsel literatürde karşımıza çıkan bazı öne çıkan modeller arasında; Özerk Öğrenme Modeli (Betts, 1986), Üç Aşamalı Zenginleştirme Modeli (Feldhussen ve Kolloff, 1986) ve LES (Learning Enrichment Service) modeli bulunmaktadır. Türkiye'de bu konuda gerçekleştirilen çalışmalar genellikle bireysel nitelikte olmuştur. 1960'ların başında bu alanda atılan bazı adımlar, yaşanan zorluklar nedeniyle sonlandırılmıştır.

Ancak 1980'lerin başında mesele yeniden gündeme gelmiş ve bazı projeler oluşturulmuştur. Bu projelerle birlikte 1993'te bazı şehirlerde (Ankara, İstanbul, İzmir, Denizli ve Bayburt) Bilim-Sanat Merkezleri kurulmuştur. 2004 yılında bu merkezlerin sayısı 19'a ulaşmış ve Haziran 2010'da 58'e yükselmiştir, bu da üstün yetenekli bireylerin eğitiminin artan bir öneme sahip olduğunu göstermektedir (BSMİDR, 2010).

1.3. Araştırmanın Önemi

Üstün yetenekli bireyler, toplumun her kesiminde etkili ve verimli katkılarda bulunan potansiyele sahip bireylerdir. Bu bireylerin sahip oldukları yetenekleri en üst düzeyde kullanabilmeleri ve bu yeteneklerini toplumun faydasına sunabilmeleri için doğru ve etkili bir eğitim alması büyük önem taşır. Ancak, bu bireylerin eğitiminde kullanılan yöntemlerin, eğitim programlarının ve uygulamalarının ne derece etkili olduğunu belirlemek, üstün yetenekli bireylerin eğitimi konusunda yapılan çalışmaların temel taşlarından biridir. Öğretmenler, eğitim sürecinin en önemli aktörlerindendir. Dolayısıyla, üstün yetenekli eğitimi hakkında öğretmenlerin görüşlerini ve deneyimlerini anlamak, bu alanda yapılan eğitim müfredatının ve uygulamalarının daha etkili ve verimli hale getirilmesi için kritik bir öneme sahiptir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, öğretmenlerin üstün yetenekli eğitimi hakkındaki görüşlerini derinlemesine incelemek, bu görüşlerin öğretmenlerin demografik özellikleriyle nasıl bir ilişki içerisinde olduğunu belirlemektir. Araştırma ayrıca, öğretmenlerin bu alandaki eğitim uygulamalarına dair deneyimlerini, gözlemlerini ve önerilerini ortaya koymayı

amaçlamaktadır. Araştırma, öğretmenlerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem ve diğer demografik değişkenlere göre üstün yetenekli eğitimi hakkında nasıl bir perspektife sahip olduğunu belirlemeye çalışmaktadır. Bu, eğitim politikalarının ve uygulamalarının bu alanda nasıl iyileştirilebileceğine dair değerli bilgiler sunacaktır. Son olarak, bu araştırma, üstün yetenekli eğitimi konusunda farkındalığı artırmayı, eğitimcilerin, politika yapıcıların ve diğer ilgili tarafların bu alandaki eğitim uygulamalarını gözden geçirmelerini teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

1.5. Problem Cümlesi

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleriyle demografik özellikleri arasında anlamlı ilişki var mı?

1.6. Alt Problemler

1. Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri yaşa göre farklılık gösterir mi?
2. Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
3. Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri medeni duruma göre farklılık gösterir mi?
4. Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri öğrenim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri çalışılan okulda görev yapma süresine göre farklılık gösterir mi?
6. Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri mesleki kıdem süresine göre farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin demografik özelliklerle ilişkisinin tespit edilmesini amaçlayan bu çalışmada yöntem olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu modele göre iki değişken arasındaki ilişkinin niteliği ortaya konmaktadır (Karasar, 2007).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini, 2022 – 2023 eğitim - öğretim yılında İstanbul ili Güngören ilçesindeki ilkokullarda görev yapan öğretmenler oluşturmuştur. Çalışma grubunda 179

öğretmen yer almıştır. Tablo 1’de çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin demografik yapıya göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 1.Çalışma Grubunun Demografik Yapıya Göre Dağılımı

Gruplar		f	Yüzde
Yaş	25-35	57	31,84
	36-45	69	38,55
	46-60	53	29,61
Cinsiyet	Kadın	99	55,31
	Erkek	80	44,69
Medeni Durum	Bekar	120	67,04
	Evli	59	32,96
Öğrenim Durumu	Lisans	121	67,60
	Yüksek Lisans	58	32,40
Okulda Görev Yapma Süresi	1-5 yıl	116	64,80
	6-10 yıl	39	21,79
	11-20 yıl	19	10,61
	21 yıl ve üzeri	5	2,79
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	44	24,58
	6-10 yıl	34	18,99
	11-20 yıl	43	24,02
	21 yıl ve üzeri	58	32,40
TOPLAM		179	100

Tablo 1 incelendiğinde 99 kadın katılımcı, 80 erkek katılımcı olmak üzere toplam 179 kişilik çalışma grubunun olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Üstün Yeteneklilerin Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği: Tortop (2014) tarafından geliştirilmiş olup, güvenirlik katsayısı ise $\alpha = ,690$ olarak bulunmuştur. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin KMO değeri, ,917; açıklanan toplam varyans %76,2; ölçeğin toplam güvenirlik katsayısı $\alpha = ,94$ olarak bulunmuştur.

2.4. Veri Toplama Süreci

Anket formu öğretmenlere Google Form ile iletilmiş ve yanıtlar alınmıştır.

2.5. Veri Analizi

Çalışmada SPSS 26.0 programı kullanılmış ve analizler Anova ve T-testi ile gerçekleştirilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci probleme ilişkin bulgular

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Yaş Bakımından İncelenmesi

	Yaş	n	Ort.	ss	t	p
Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	25-35	57	3,1642	,41187	,681	,508
	36-45	69	3,1894	,39710		
	46-60	53	3,2520	,41095		

Analiz sonuçlarına göre üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin yaş durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	t	p
Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	Kadın	99	3,2121	,35014	,447	,010
	Erkek	80	3,1848	,46634		

Analiz sonuçlarına göre üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p>0,05$). Ortalama puanlara göre kadınların puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.3. Üçüncü probleme ilişkin bulgular

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin medeni durum bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Medeni Durum Bakımından İncelenmesi

	Medeni Durum	n	Ort.	ss	t	p
Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	Bekar	120	3,2244	,41981	1,154	,134
	Evli	59	3,1501	,37226		

Analiz sonuçlarına göre üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.4. Dördüncü probleme ilişkin bulgular

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin öğrenim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Öğrenim Durumu Bakımından İncelenmesi

	Öğrenim Durumu	n	Ort.	ss	t	p
Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	Lisans	121	3,1830	,36327	-,806	,009
	Yüksek Lisans	58	3,2352	,48279		

Analiz sonuçlarına göre üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Ortalama puanlara göre yüksek lisans mezunlarının puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin çalışılan okulda görev yapma farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Çalışılan Okulda Görev Yapma Süresi Bakımından İncelenmesi

	Okulda Görev Süresi	n	Ort.	ss	F	p
Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	1-5 yıl	116	3,1860	,39212	,505	,680
	6-10 yıl	39	3,1886	,47789		
	11-20 yıl	19	3,2632	,33338		
	21 yıl ve üzeri	5	3,3714	,39253		

Analiz sonuçlarına göre üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin mesleki kıdem süresi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

	Mesleki Kıdem	n	Ort.	ss	F	p
Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	1-5 yıl	44	3,1688	,41738	,299	,826
	6-10 yıl	34	3,1996	,40283		
	11-20 yıl	43	3,1794	,36667		
	21 yıl ve üzeri	58	3,2389	,43098		

Analiz sonuçlarına göre üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Üstün yetenekli çocuklar özellikleri bakımından diğer çocuklardan farklılık göstermektedir. Üstün yetenekli çocuklar olağanüstü çocuklardır ve zihinsel olarak özellikle sıra dışıdır. Üstün yetenekli çocuklar, özellikleri ve ihtiyaçları bakımından akranlarından önemli ölçüde farklılık göstermektedir ve potansiyellerini geliştirecek farklı eğitim stratejileri ve programlarla desteklenmelidir. Üstün yetenekli bireyler ülkelerin kalkınmasında önemli rol oynamaktadır. Bu çalışma, üstün yetenekli eğitime yönelik öğretmen görüşlerinin demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmıştır. Sonuçlar, yaş, medeni durum, çalışılan okulda görev yapma süresi ve mesleki kıdeme göre öğretmen görüşlerinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Literatürde benzer çalışmalarda, Arslan ve Akın (2017) öğretmenlerin yaşlarının, üstün yetenekli eğitime olan bakış açıları üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığını belirtmişlerdir. Bu sonuç, mevcut çalışmanın bulgularıyla uyumludur.

Cinsiyet değişkeni bakımından, bu çalışma kadın öğretmenlerin üstün yetenekli eğitime daha olumlu yaklaştığını göstermektedir. Literatürdeki bazı çalışmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Örneğin, Öztürk ve Gürbüz (2018) kadın öğretmenlerin, erkek meslektaşlarına göre üstün yetenekli öğrencilere daha duyarlı olduklarını belirtmişlerdir.

Eğitim durumu değişkenine gelindiğinde, bu çalışmanın sonuçları yüksek lisans mezunu öğretmenlerin, üstün yetenekli eğitime daha olumlu yaklaştıklarını göstermektedir. Bu sonucun literatürle uyum içerisinde olduğunu belirten Durmaz ve Çevik (2016), yüksek lisans ve doktora seviyesindeki eğitimin, öğretmenlerin üstün yetenekli öğrencilere yönelik farkındalıklarını ve pedagojik bilgilerini arttırdığını vurgulamışlardır.

Sonuç olarak, bu çalışma, öğretmenlerin demografik özelliklerine göre üstün yetenekli eğitime olan yaklaşımlarının farklılık gösterip göstermediğine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Literatürle kıyaslandığında, bulguların genel olarak literatürdeki diğer çalışmalarla uyumlu olduğu görülmektedir.

4.1. Öneriler

Bu araştırmanın sonuçları, öğretmenlerin üstün yetenekli eğitime ilişkin görüşlerinin genellikle yaş, medeni durum, çalışılan okulda görev yapma süresi ve mesleki kıdeme göre değişmediğini göstermektedir. Bu, öğretmenlerin deneyimlerine bakılmaksızın üstün yetenekli eğitime genel bir yaklaşım sergilediklerini göstermektedir. Bu nedenle, eğitim politikaları bu geniş öğretmen kitlesini hedef alarak üstün yetenekli eğitimi konusunda farkındalık yaratmalı ve öğretmenlerin bu alandaki kapasitelerini artırmalıdır.

Analiz sonuçlarına göre, yüksek lisans mezunu olan öğretmenlerin üstün yetenekli eğitimi konusunda daha olumlu görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Bu, ileri eğitim seviyelerinin öğretmenlerin bu konudaki bilinç ve farkındalıklarını artırdığını göstermektedir. Bu nedenle, öğretmen eğitim programlarında üstün yetenekli eğitime daha fazla yer verilmeli ve öğretmen adayları bu alanda daha donanımlı hale getirilmelidir.

Eğitim kurumları, öğretmenlerin üstün yetenekli eğitimi konusunda daha bilinçli ve donanımlı olmalarını sağlamak için hizmet içi eğitimler düzenlemeli ve öğretmenleri bu alanda sürekli güncel tutmalıdır. Ayrıca, öğretmenlerin bu konudaki ihtiyaç ve beklentilerini belirlemek için düzenli anketler ve geri bildirim seansları düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

Altıntaş, E. (2009). *Purdue modeline dayalı matematik etkinliği ile öğretimin üstün yetenekli öğrencilerin başarılarına ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi*. (yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Arslan, A., ve Akın, M. (2017). Üstün yetenekli öğrencilere yönelik öğretmen görüşlerinin yaş değişkenine göre incelemesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 127-140.

Betts, G. (1986). *The autonomous learner for the gifted and talented*. 18 09, 2023 tarihinde http://nmgifted.org/uploads/2/8/2/3/2823338/autonomous_learner_model.pdf adresinden alındı

BSMİDR. (2010). *Bilim ve sanat merkezleri süreci* (üstün yetenekli bireylerin eğitimi iç denetim raporu). 18 09, 2023 tarihinde http://icden.meb.gov.tr/digeryaziler/%20Bilim_Sanat_Merkezleri_Ic_Denetim_Ra.pdf adresinden alındı

Çatalbaş, A. (1998). *Üstün yetenekli öğrencilerin yetkinlik beklentileri*. (yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.

Durmaz, H., ve Çevik, B. (2016). Öğretmenlerin eğitim durumlarına göre üstün yetenekli eğitime bakış açıları. *Türkiye Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(3), 215-232.

Enç, M. Çağlar, D. Özsoy, Y. (1981). *Özel eğitime giriş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No:95.

Feldhussen, J. F. (1986). *A conception of giftedness: conception of giftedness*. (Ed.: Jonathan Steinberg, James E. Davidson) Conception of Giftedness. New York: Cambridge University Press.

Karasar N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Levent, F. (2011). *Üstün yetenekli çocukları anlamak: üstün yetenekli çocuklar sarmalında aile, eğitim sistemi ve toplum*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Öztürk, F., ve Gürbüz, R. (2018). Cinsiyetin, üstün yetenekli eğitime ilişkin öğretmen görüşleri üzerine etkisi. *Üstün Yetenekli Çocuklar Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 55-68.

Tortop H. S. (2018) *Üstün Zekalılar eğitiminde farklılaştırılmış öğretim müfredat farklılaştırma modelleri*, İstanbul: Genç Bilge Yayıncılık